

10 порад для батьків, як стати ближчими з дітьми за час карантину

1. Щоби допомогти дітям, ми маємо потурбуватися спершу про себе.

Як не парадоксально, але саме цей дороговказ – перший.

Бо якщо ми виснажені, знервовані та роздратовані – нам буде важко дати відчуття підтримки і безпеки нашим дітям. Це як правило, яке нам нагадують кожен раз у літаку – дорослі мають спершу вдягнути кисневу маску на себе – тож не забуваймо про базові кроки турботи про власне психологічне благополуччя – взаємопідтримка, зв'язок з цінностями, інформаційна гігієна, планування дня, фізична активність, сон і здорове харчування, ресурсні активності та ін.

2. Спілкуватися на теми, які хвилюють дітей.

Дітям важливо, що ми їх слухаємо.

Дітям важливо, що ми чуємо – їх думки, питання, почуття.

Дітям важливо, що ми ділимося з ними теж своїми думками, почуттями, питаннями.

Що з нами можна говорити про усе, що їх хвилює – від простіших питань – про коронавірус, карантин, школу, поїздку літом на море; до питань, на які не так просто знайти добру відповідь – про смерть, і що буде з нами після смерті, і чому так усе в світі відбувається і т.д.

І дітям важливо, що ми говоримо з ними чесно і зрозуміло. Що ми не вдаємо, що знаємо відповіді на усі запитання і не вдаємо, що можемо, щодо усіх переживань дати завірення, що все 100% буде добре.

Але їм справді важливо, що вони можуть говорити з нами про усе, можуть довіряти нам свій внутрішній світ. І що ми будемо поруч. І що ми можемо дати пояснення, дати підтримку і дати надію.

Казки і історії дають дітям модель, як інші жили і давали раду з різного роду

3. Допомогати дітям розуміти, чому важливий карантин і усі заходи, які він включає – та втілювати їх.

Це дає дітям розуміння, чому важливі ті чи інші дії, чому мають сенс ті чи інші обмеження.

І це дає їм відчуття певного контролю над ситуацією, долучення до спільних дій щоби подолати цю пандемію.

4. Бути прикладом для дітей.

Більшості навиків діти навчаються від нас, а не через лекції.

Великою мірою ми вчимо їх, як батьки, найважливішого уроку – мистецтва життя.

Отож зараз час для майстер класів.

Про те, як долати труднощі, як бути підтримкою, як відпускати те, що від нас не залежить, і фокусуватися на тому, що в наших силах.

Як не падати духом, а навпаки вміти піснею, жартом, дією підняти настрій собі та іншим.

Як бути творчими і могли заповнити день змістовними і цікавими активностями в жорстких межах карантину. І список цей можна продовжувати і продовжувати...

Як це не дивно, але багато найцінніших уроків ми здобуємо якраз посеред найбільших випробувань...

І бути прикладом, не означає бути ідеальними – бо якщо ми помилимося, чи зробимо щось не так – ми можемо бути добрим прикладом, як уміти визнати помилку, попросити вибачення, виправити ситуацію.

5. Розповідайте дітям казки та історії, разом читайте, дивіться та обговорюйте гарні мультфільми та фільми.

Саме через казки та історії дітям передається мудрість – розуміння життя, себе, цінностей.

Труднощами та випробуваннями, через ідентифікацію з героями, дитина плакає певні особистісні якості.

І пам'ятайте, що не менш важливі є історії з вашого життя, з життя інших людей – так дитина здобуває досвід інших.

І не менш важливо обговорювати почуте і побачене, допомагати дитині виділяти з них мудрість, а тоді втілювати її у життя.

Казки та історії не стільки для того, щоби їх почути, скільки для того, щоби втілити мудрість, що є у них – у життя.

6. Допомогати дітям у організації часу та плануванні дня.

Це важливий навик. І нам треба допомогти дітям в умовах відсутності шкільного розкладу і організованого ритму дня – планувати свій день, вибудовувати певний ритм і режим, включати в день усі важливі складові (навчання, фізична активність, хобі, соціальний час, домашні обов'язки, рекреація та ін.) – і триматися цього ритму.

Звісно, чим молодші діти – тим більше цієї організації і часу, і середовища лягає на нас, чим старші – тим більше ми допомагаємо їм розвивати навички самоорганізації.

Але це вкрай важливо, бо дає і відчуття безпеки, і вчить самоорганізації, і допомагає в навчанні та ін.

7. Наповнюйте разом дні ресурсними активностями.

Розділена радість є клеєм для стосунків, найкращим способом відновлення від стресу, джерелом енергії. Тому різного роду ігри та інші спільні ресурсні активності є дуже на часі.

Читати разом книжку. Бавитися у хованки. Дивитися гарний фільм. Готувати їсти. Бавитися у ресторан чи перукарню. Малювати. Зробити домашній театр. Дивитися на хмари...

Список можна продовжувати і продовжувати...

8. Пам'ятайте про дисципліну.

Вона не відмінена на час карантину. І діти, як і усі ми, маємо розуміти, що є певні правила, які забезпечують безпеку і нашу відповідальність один за одного, а відтак є наслідки за їх дотримання/порушення.

Це дуже важливо, оскільки в часі стресу, ми дорослі часто можемо втратити певну послідовність, зменшити вимоги чи увагу до того, що робить дитина (бавиться цілий день у планшеті – чудово, не заважає нам працювати з дому). Дисципліна – не про покарання (хоч і може включати негативні наслідки). Дисципліна – про розвиток самоконтролю і відповідальності за себе та інших.

9. Бути підтримкою дітям у щоденних завданнях.

З огляду на карантин ми, батьки, великою мірою стаємо зараз і класними керівниками, і вчителями з фізкультури, і математики і т.д.

Звісно, це часом дуже непросто – але нема ради ?. І ці завдання нам треба робити мудро і в ідеалі спокійно ?.

Бо в кінці суть не лише у тому, що дитина навчиться додавати десяткові дробі (а це безумовно важливо), але й у тому, що вона матиме досвід, що ви є поруч і ви вірите в неї.

І ви матимете попри математику гарну розмову про те, що можна вчитися не стільки заради оцінок, а заради знань і бажання зрозуміти, пізнати цей світ.

І що помилятися не страшно, і що ми вчимося на помилках.

І що ми маємо різні здібності і таланти.

І розповісти історії зі свого життя.

І почути від дитини історії про її школу.

І посміятися разом від душі.

І помріяти.

І бути частиною процесу вибору майбутньої професії...

Ми можемо багато важливих речей здобути попри усі ці буденні виклики роблення домашніх завдань.

10. Залучати дітей до турботи про інших.

Те, що ми не можемо відвідати бабцю, не означає, що ми не можемо підтримати її – дзвінком, добрим словом, відеопосланням, надісланим фото малюнку тощо.

І бути вдома, це не означає бути на курорті, де батьки готують їсти, подають, миють посуд, складають план розваг на день, є аніматорами тощо.

Діти мають бути долучені до спільних зусиль, мати свою частку домашніх обов'язків, і бути не лише одержувачами турботи, але й турбуватися про інших у відповідь... Саме так вони зростають у любові.

Ми сподіваємося, що ці дороговкази допоможуть нам навігувати у наших щоденних дорогах.

І що цей непростий час ми зможемо разом пройти і вийти з нього мудрішими і сильнішими – і ми, і наші діти, і наші сім'ї та суспільство загалом.